

stads
museum
HARDERWIJK

PERSBERICHT

Beeldenroute door historische binnenstad van Harderwijk is compleet

Harderwijk, 16 december 2021 – Op 15 en 16 december worden in de historische binnenstad van Harderwijk de laatste vier bronzen beelden geplaatst die aansluiten bij *Pension Harderwijk*, de vaste presentatie van de stadsgeschiedenis in Stadsmuseum Harderwijk. Met de installatie van deze sculpturen van de hand van kunstenaar Natasja Bennink is de beeldenroute, die in totaal twaalf beelden telt, compleet.

Binnen en buiten verbonden

In *Pension Harderwijk* verblijven gasten die elk een bijzondere periode uit de stadsgeschiedenis representeren. Door hun ogen kijkt de museumbezoeker naar het kleurrijke verleden van Harderwijk. De verhalen die in het museum worden verteld, worden doorgetrokken in de stad. Bij elk personage hoort een bronzen beeld, dat staat op die plek in de oude binnenstad waar de geschiedenis zich daadwerkelijk heeft voltrokken. Zo word je als museumbezoeker uitgenodigd om de stad te gaan verkennen en andersom wordt de bezoeker of inwoner van de stad uitgenodigd om het museum binnen te stappen om de verhalen achter de beelden te ontdekken.

Plaatsing van de laatste vier beelden

In april van dit jaar zijn al acht beelden in de openbare ruimte geïnstalleerd. Natasja Bennink, de beeldhouwer die in opdracht van Stadsmuseum Harderwijk de twaalf bronzen beelden maakte, plaatst deze week in samenwerking met de gemeente Harderwijk de laatste vier beelden.

Op de hoek van de Muntsteeg en het Blokhuis zijn straks de handen van de **Afrikaanse soldaat** te vinden. Ze steken uit de buitenmuur van het gebouw waar in de 19^e eeuw het Koloniaal Werfdepot was gevestigd. Samen met mannen uit heel Europa vochten ook Afrikaanse mannen in het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger. Na hun diensttijd in Indië reisden zij via Harderwijk, waar ze gedemobiliseerd werden, terug naar hun thuisland in Afrika. Heimwee naar dat thuisland wordt gesymboliseerd door rode aarde in de handen van de soldaat.

Er is bewust voor een wat onopvallend, rauw hoekje gekozen om dit beeld te plaatsen. Destijds werd Harderwijk 'het gootgat van Europa' genoemd. De ruige plek versterkt de sfeer die het beeld uitstraalt.

De Markt is het levendige hart van de stad met winkels en horeca, waar inwoners en toeristen samenkomen. Hier krijgt één van de bestaande bankjes een heel bijzondere rugleuning in de vorm van een getypte brief. Er staan hartstochtelijke woorden in van de **Ondernemer**. Dit personage is gebaseerd op de bekende Harderwijker Eibert den Herder, die zich fel verzette tegen de afsluiting van de Zuiderzee en zijn protest middels talloze brieven en pamfletten liet horen. Tevergeefs, de Zuiderzee werd IJsselmeer. Vissersstad Harderwijk moest zoeken naar nieuwe bronnen van inkomsten. Den Herder zelf nam het voortouw en stond aan de wieg van Harderwijk als toeristenstad.

In de Kleine Marktstraat, voor de oude Synagoge, wordt de bronzen buste van de **Joodse Man** neergezet. Zijn houding suggereert dat hij een viool bespeelt, maar het instrument ontbreekt. Een symbool voor gemis en oorverdovende stilte.

De Joodse Man vertegenwoordigt alle 43 Joden die in Harderwijk woonden toen de oorlog uitbrak, maar verwijst naar één van hen in het bijzonder: Ezechiël de Lange. Toen hij gedwongen werd Harderwijk te verlaten, liet hij zijn geliefde viool achter. Ezechiël heeft nooit meer muziek kunnen maken, want hij werd vermoord in Sobibor. Zijn viool is bewaard gebleven en wordt nu getoond in Stadmuseum Harderwijk.

Op het Kerkplein is een herinnering te vinden aan de **Schilderes**. Dit personage is gebaseerd op Agatha van Deventer, een jonge kunstenaar die tussen 1561 en 1562 samen met haar vader Ewold van Delft de gewelven van de Grote Kerk heeft beschilderd. Tussen deze schilderijen bevindt zich zelfs een portret van haar. Het was in de 16e eeuw uitzonderlijk dat een vrouw als kunstenaar werkzaam was, laat staan dat haar naam én een portret zijn overgeleverd. Gekleurde bronzen verfspetters op het Kerkplein zijn een knipoog naar de aanwezigheid van deze bijzondere vrouw in Harderwijk.

Wie de beeldenroute door de stad volgt, komt langs bijzondere en soms zelfs onbekende plekken. Sommige beelden eisen pontificaal hun plek op, anderen staan wat verscholen en moeten ontdekt worden. Elk beeld geeft betekenis aan de plek waar het staat en de plek geeft betekenis aan het beeld. Die verbondenheid is kenmerkend voor Natasja Benninks werk voor de openbare ruimte. Ze heeft zich verdiept in de geschiedenis van de locaties waar haar beelden komen te staan en ze heeft de gemeenschap betrokken in het ontwerpproces. Dat heeft geresulteerd in beelden die niet alleen het verleden van de stad tastbaar maken, maar die ook een ode zijn aan het Harderwijk van nu. Monumenten om te koesteren.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Voor beeldmateriaal of vragen over dit persbericht kunt u contact opnemen met Corien van der Meulen, directeur Stadsmuseum Harderwijk, telefoon: 06 22 33 58 26 , e-mail: c.vandermeulen@stadsmuseum-harderwijk.nl